

Maa- ja metsätalousministeriö
Maatalousosasto/Kjell Brännäs
kirjaamo
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

3.10.2011

Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSEKSI
TUETTAVAA RAKENTAMISTA KOSKEVISTA LYPSEKARJARAKENNUSTEN
RAKENNUSTEKNISISTÄ JA TOIMINNALLISISTA VAATIMUKSISTA

Viite: Lausuntopyyntö 4.8.2011; Dnro 1637/13/2011

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa seuraavaa:

Eläinlääkäriliitto esittää, että uusissa eläinsuojahankkeissa tulisi eläinlääkärien ammattitaitoa hyödyntää jo suunnitteluvaiheessa. Tuettavilta kotieläinrakennuksilta voitaisiin edellyttää ennakkohyväksyntää eläintauteihin ja eläinten hyvinvointiin liittyvien näkökohtien huomioimiseksi.

Liitto katsoo, että asetusluonnoksessa ei ole riittävästi huomioitu eläinten hyvinvoinnin parantamista. Luonnoksen monessa kohdassa katsotaan nykyisten eläinsuojelusäädösten minimin riittävän. Eläinlääkäriliitto tähdentää, että eläinten hyvinvoinnista on runsaasti tutkittua tietoa, jota tulisi hyödyntää uuden lainsäädännön valmistelussa. Kansallinen eläinsuojelulaki on parhaillaan uudistettavana. Uusi eläinsuojelulaki tullee muuttamaan nykyisiä eläinsuojelun minimivaatimuksia.

Liitto toteaa, että uusien parsinavetoiden rakentamista tai kokoritiläkasvatusta ilman pehmustettua makuualuetta ei tule tukea. Lisäksi Eläinlääkäriliitto painottaa, että kaikille maidontuotantoon tarkoitetuille eläimille tulisi olla käytettävissään muu kuin ritiläpohjainen makuupaikka eli kuivitettu ja pehmeä umpilattia. Erityisesti alle kahden kuukauden ikäisille vasikoille ei tulisi sallia pelkkiä ritiläkarsinoita. Lisäksi lietelantajärjestelmää käyttävien lypsykarjarakennusten lantakäytävälle tarkoitettujen, kumilla pehmustettujen rako- tai ritilälattiat tulisi saattaa tuetun rakentamisen piiriin.

Eläintiloissa oleskelevat villilinnut ovat lypsykarjatiloihin salmonellariski. Erityisesti viileä- ja kylmäpihattoja on vaikea saada lintutiiviiksi. Tästä syystä tulisi lypsykarjarakennukset suunnitella ja rakentaa siten, ettei linnuille ole oleskelupaikkoja ruokinta- ja juomalaitteiden yläpuolella. Tämä vähentää riskiä lintujen ulosteiden joutumisesta rehun ja juomaveden sekaan.

Yksityiskohtainen käsittely:

2 §

Termit ”puhdas juomavesi” ja ”harvaan rei’itetty lattia” tulee määritellä. Lisäksi hiehon, sonnin ja nuorkarjan määritelmässä on ristiriita. Joko sonnin tai hiehon ikämääritelmää tulee muuttaa siten, että ne ovat yhtenäiset.

3 §

Liitto katsoo, että yleisenä vaatimuksena tulisi olla myös tilalle tehtävä erityistilannesuunnitelma. Erityistilannesuunnitelmaan tulisi kirjata muun muassa toiminta sähkökatkojen, vesikatkosten ja vastustettavien eläintautien varalle. Erityistilannevaatimuksia on asetusluonnoksen monessa pykälässä ja ne voisi koota tähän pykälään. Lisäyksenä asetusluonnoksen vaatimuksiin liitto toteaa, että maidontuotantotiloilla tulee varautua myös eläinten joukkorokotuksiin. Kun koko karja on esimerkiksi rokotettava, on tilalla oltava rakenteet eläinten käsittelyyn.

4 §

Liikenneväylissä esitetään huomioitavaksi, että rehunkuljetusreitit ja maitoauton kulkureitit eivät risteä eläinten laidunreitin ja lannankuljetusreitin kanssa.

Kolmannen momentin puun käytön vaatimus on kohtuuton.

Mitoitusvaatimusten mittaamisessa tulee ehdottomasti käyttää rakenteiden sisämittoja. Keskilinjoista mittaaminen on tulkinnanvaraista ja ristiriidassa tukitarkastuksissa käytettävän mittausmenetelmän kanssa.

8 §

Ensimmäisessä momentissa on yksi ylimääräinen "eläimille" sana.

Toisen momentin lause: "Kytkeyllä nuorkarjalla ja sonnilla puolet parren takana olevasta lattiasta voi olla rako- tai ritilälattia" Tässä tarkoitettaneen, että puolet parren takaosasta on rako- tai ritilälattia. Ajatus on ristiriidassa sen jo aiemmin esitetyn näkemyksen kanssa, että maidontuotantoon tarkoitetuilla eläimillä tulee olla pehmeä ja kiinteäpohjainen makuupaikka. Hiehojen kasvatusta parressa ritiläpohjaisella alustalla heikentää niiden jalka- ja utareterveyttä.

9 §

Toisen momentin lause: "Makuuparren parrenerottajan ja niskapuomin tulee kestää hyvin eläinten aiheuttamaa kuormitusta". Metalliputkien tms. ohella myös liinat tulee hyväksyä kyseisinä rakenteina. Eläinlääkäriliitto tähdentää, että hiehojen ja lehmien makuuparsien niskapuomin tulee olla säädettävissä. Pihatton makuuparsien tulee olla rakenteeltaan sellaisia, että eläin pystyy siinä menemään makuulle ja nousemaan ylös naudalle ominaisin liikeradoin. Makuuparren edessä ei saa olla liikkeitä haittaavia rakenteita ja parren edessä tulee olla riittävästi vapaata tilaa.

10 §

Ensimmäisessä momentissa säädetään lypsyosaston ja maidonhuoltotilan lämpöeristämisestä. Tässä yhteydessä on huomioitava myös lypsyrobottien suojaaminen.

Liitto toteaa, että vasikoiden kasvatusta vasikkakopeissa on tilapäisratkaisu tilanpuutteessa ja/tai tautiongelmassa, joten sen tukemista on syytä tarkasti harkita. Mikäli vasikkakoppeja käytetään, niiden tulee olla erittäin hyvin kuiviteltuja ja sijoitettu joko hyvin vettä läpäisevälle sorapinnalle tai lievästi viettävälle asfaltti- tai betonilaatalle valumavesien pois johtamiseksi. Vasikoiden saatavilla on aina oltava riittävästi puhdasta ja sulaa juomavettä. Muissa maissa vasikkakasvatusta on siirtymässä viileisiin verhoseinäisiin kasvatushalleihin, joissa on irrotettavat ja siirrettävät karsinat. Liiton mielestä vasikkakoppien käyttöä ei pitäisi tukea.

11 §

Eläinlääkäriliitto painottaa, että maidontuotantoon tarkoitetuilla eläimillä tulee olla pehmeä ja kiinteäpohjainen makuupaikka. Tämä on asetusluonnoksessakin todettu aiemmin.

12 §

Asetusluonnoksessa tulisi todeta selvästi, että poikimakarsinan ja sairaskarsinan tai -tilan on oltava eri tiloja. Sairaajat eläimet ovat aina riski poikiville eläimille.

Ensimmäisen momentin lauseeseen tulee lisätä ”Vähintään 1 poikimakarsina tai *poikimatila* jokaista...” Eläinlääkäriliitto esittää lisättäväksi myös, että tästä tilasta on oltava käynti suoraan ulos. Työsuojelullisista syistä poikimakarsinassa tulee olla mahdollisuus eläimen kytkemiseen hoitotoimenpiteiden tms. ajaksi.

Kolmannessa momentissa tulisi liiton näkemyksen mukaan todeta, että poikimakarsinassa voi myös olla kiinteäpohjainen, kuiviteltava makuualue ja karsinan ruokintatilan käytävällä rako- tai ritilälattia. Rako- tai ritilälattiasta huolimatta voidaan kohtuullisesti käyttää kuivikkeita makuualueella.

13 §

Sairaiden eläinten hoitopaikoissa tulee olla mahdollisuus tarjota eläimille rehua ja eläinten saatavilla tulee olla jatkuvasti riittävästi puhdasta vettä. Lisäksi sairaskarsinasta tulee olla suora yhteys ulos.

14 §

Eläinlääkäriliitto katsoo, että karanteenitilojen tulee olla täysin erillään muista eläintiloista. Sisäpintojen tulee olla helposti puhdistettavissa ja desinfioitavissa. Lisäksi karanteenin sisäänkäyntiin tulee rakentaa tautisulku.

15 §

Eläinlääkäriliitto toteaa, että ruokintapöytätila on mitoitettu liian pieneksi. Ehdoton minimi tulisi lehmille olla 400 mm ja hiehoille 300 mm. Nämä mitat ovat valtioneuvoston asetuksessa nautojen suojelusta 592/2010.

18 ja 19 §

Sen lisäksi, että lypsyosasto ja maitohuone voidaan puhdistaa helposti, on niiden oltava myös desinfioitavissa.

20 §

Kohta 3) valvonta- ja toimistotilat; Lääkkeiden säilytykseen tulee olla lukittava tila. Lisäksi valvontahuoneesta on oltava näköyhteys myös poikimatilaan.

Kohta 4) Jalkineet on pestävä aina ennen desinfiointia. Tilassa on siis oltava jalkineiden pesupiste.

Taulukko 5

Pelkän rakolattian rakentamista maidontuotantoon tarkoitetuille eläimille ei pidä tukea. Maidontuotantoon tarkoitetuilla eläimillä tulee aina olla kiinteäpohjainen kuiviteltava makuualue. Rakolattiakarsinoiden vähimmäispinta-alat ovat todella pienet.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole asetusluonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Mika Leppinen
toiminnanjohtaja